

Brussel, 26 april 2023
(OR. en)

8406/23

AGRI 199
AGRISTR 26
RECH 147

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over het potentieel van de bio-economie in het licht van de huidige uitdagingen, met bijzondere aandacht voor plattelandsgebieden

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over het potentieel van de bio-economie in het licht van de huidige uitdagingen, met bijzondere aandacht voor plattelandsgebieden, die de Raad tijdens zijn zitting van 25 april 2023 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over het potentieel van de bio-economie in het licht van de huidige uitdagingen, met bijzondere aandacht voor plattelandsgebieden

De Raad van de Europese Unie

HERINNEREND AAN:

- de conclusies van de Raad van 29 november 2019 over de geactualiseerde strategie voor de bio-economie;
- de conclusies van de Raad over de "van boer tot bord"-strategie;
- de conclusies van de Raad over de nieuwe EU-bosstrategie voor 2030;
- de conclusies van de Raad over een duurzame blauwe economie;

NOTA NEMEND VAN:

- de Europese Green Deal;
- de "van boer tot bord"-strategie;
- de nieuwe EU-bosstrategie voor 2030;
- de biodiversiteitsstrategie voor 2030;
- de EU-bodemstrategie voor 2030;
- het actieplan voor een circulaire economie;
- het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de strategische plannen van de lidstaten;
- de doelstellingen van Fit for 55 en REPowerEU;
- het voortgangsverslag van de Commissie over de uitvoering van de EU-strategie voor de bio-economie;
- de mededeling van de Commissie over "Een langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU – Naar sterkere, verbonden, veerkrachtige en welvarende plattelandsgebieden in 2040";
- de mededeling van de Commissie over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk;
- de internationale verbintenissen van de Unie op het gebied van duurzame ontwikkeling, handel, milieubescherming en aanpassing aan en matiging van de klimaatverandering;

- de resultaten van de conferentie op hoog niveau "The Bioeconomy – Enabling the European Green Deal in Challenging Times", die op 6 en 7 oktober 2022 in Brussel is gehouden;
- de resultaten van de conferentie "Living in the Bioeconomy", die op 27 en 28 februari 2023 in Stockholm door het Zweedse voorzitterschap is georganiseerd;

BEKLEMTONEND

dat de duurzame en circulaire bio-economie een belangrijke rol speelt om de huidige uitdagingen, met name op het gebied van klimaat, biodiversiteit, energie en voedselzekerheid, aan te gaan, en dat deze belangrijk is voor de economie van de Unie, met name voor het leveren van essentiële producten, het vergroten van het concurrentievermogen, het diversifiëren van inkomens en het scheppen van banen in plattelands- en kustgebieden, waarbij tegelijk een bijdrage wordt geleverd aan het streven van de Unie naar een groene transitie en een grotere veerkracht, zulks in het kader van een holistische en sectordoorsnijdende aanpak om de samenhang tussen de beleidsterreinen te waarborgen. °

1. BEKLEMTONT dat de bio-economie een belangrijke rol speelt om de EU veerkrachtig te maken en de huidige uitdagingen aan te gaan, met name omdat bioproducten, wanneer zij duurzaam worden gewonnen en geproduceerd, kunnen bijdragen tot een grotere veerkracht en zelfvoorzieningscapaciteit. ERKENT dat zowel de klimaatuitdaging als de illegale, ongerechtvaardigde en niet-uitgelokte aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne de noodzaak van de transitie naar schone en hernieuwbare energie, duurzame en zonder fossiele brandstoffen geproduceerde materialen en duurzame, veerkrachtige en eerlijke voedselsystemen nog dwingender maken.
2. ERKENT dat de bio-economie, die voortbouwt op duurzaam geproduceerde biomassa en restmaterialen, zowel een facilitator als het resultaat is van de groene en rechtvaardige transitie, en bijdraagt tot de duurzameontwikkelingsdoelstellingen door in gelijke mate rekening te houden met de ecologische, de sociale en de economische dimensie van duurzaamheid. BENADRUKT de centrale rol van een duurzame en circulaire bio-economie voor het klimaat en het milieu en voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Green Deal en de bijbehorende strategieën.

3. BENADRUKT dat de bio-economie een sectoroverschrijdend en holistisch concept is dat alle drie de dimensies van duurzaamheid met elkaar in evenwicht kan brengen; en BENADRUKT dat de bio-economie de circulaire economie versterkt en ermee interageert door middel van hernieuwbare hulpbronnen en een hulpbronnenefficiënt gebruik van biogebaseerde nevenstromen van landbouw, voedselproductie, bosbouw, visserij, aquacultuur en water, en van organische afvalstromen, ook van huishoudens. BENADRUKT dat de sectoren van de bio-economie vaak met elkaar verbonden zijn, hetgeen bijdraagt tot synergieën en een bredere en sterkere relatie tussen deze sectoren. ERKENT dat de bio-economie sterk afhankelijk is van gezonde en veerkrachtige ecosystemen en dat bij de ontwikkeling en uitrol van een duurzame en circulaire bio-economie moet worden ingezet op synergieën tussen bio-economie en biodiversiteit.
4. VERWELKOMT het voortgangsverslag over de uitvoering van de EU-strategie voor de bio-economie en de algemene positieve voortgang met de uitvoering van het actieplan, met onder meer de ontwikkeling van nationale en regionale strategieën voor de bio-economie en de mobilisering van particuliere investeringen, start-ups en onderzoek en innovatie in de biogebaseerde industrieën. IS HET EROVER EENS dat bij de toekomstige uitvoering van het actieplan rekening moet worden gehouden met de gevolgen die de illegale, ongerechtvaardigde en niet-uitgelokte aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne heeft teweeggebracht, bijvoorbeeld op het gebied van voedsel- en energiezekerheid; en dat een sterke EU-strategie voor de bio-economie die op alle drie de dimensies van duurzaamheid is gericht, ertoe kan bijdragen dat de doelstellingen van de Europese Green Deal worden gehaald. MERKT voorts OP dat in het verslag wordt gewezen op het feit dat iets moet worden gedaan aan de diverse vormen van druk op het land en de zee en dat dit probleem moet worden opgelost, alsook op het feit dat de consumptiepatronen duurzamer moeten worden.
5. BENADRUKT dat de bio-economie belangrijk is voor de vitaliteit van plattlandsgebieden, het betrekken van primaire producenten bij klimaatactie en bij de groene transitie en het scheppen en behouden van banen, groei en gelijke kansen in de gehele EU en haar regio's. BENADRUKT dat het voor primaire producenten, grondeigenaren, kleine en middelgrote ondernemingen en andere plattlandsactoren belangrijk is te komen tot duurzame oplossingen in plattlandsgebieden en tot hogere en gediversifieerde inkomens in de sectoren van de bio-economie, onder meer door het tot stand brengen van nieuwe waardeketens en bedrijfsmodellen waarin deze producenten volledig zijn geïntegreerd.

6. ERKENT het belang van de bio-economie om innovatie naar plattelandsgebieden te brengen, en van het complementair gebruik van de momenteel beschikbare financieringsinstrumenten, waaronder het gemeenschappelijk landbouwbeleid, Horizon Europa, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het Cohesiefonds, het LIFE-programma, het Innovatiefonds en het Fonds voor een rechtvaardige transitie. ERKENT het belang van initiatieven zoals slimme dorpen, EIP- AGRI en het nieuwe concept startersdorpen.
7. ERKENT de rol van de duurzame en circulaire bio-economie voor het valoriseren van lokaal en regionaal beschikbare hulpbronnen door de ontwikkeling van nieuwe sectordoorsnijdende en onderling verbonden duurzame en sociaal rechtvaardige waardeketens. BEKLEMT OONT in dit verband hoe belangrijk het is dat specifieke regionale en lokale kenmerken, waaronder de specifieke kenmerken van kleine, geografisch geïsoleerde economieën en ultraperifere gebieden, worden erkend en benut.
8. ERKENT de waarde van de bio-economie voor de uitvoering van de langetermijnvisie van de EU voor plattelandsgebieden en het EU-actieplan voor het platteland, alsook het belang van de bio-economie voor het bevorderen van de cohesie in plattelandsgebieden, daaronder begrepen sociale rechtvaardigheid en een rechtvaardige transitie.
9. BENADRUKT hoe belangrijk het is dat het voedselsysteem een transitie ondergaat en dat het potentieel van de bio-economie, innovatieve methoden en andere op de natuur gebaseerde praktijken verder worden verkend, teneinde voor gezonde en voedzame levensmiddelen en diervoeders te zorgen, waarbij het voorzorgsbeginsel in acht wordt genomen.
10. BENADRUKT het potentieel van biogebaseerde hulpbronnen in sectoren zoals de chemische industrie, de bouw, textiel en verpakking, en van een grotere vraag op de markt naar biogebaseerde materialen in industriële ecosystemen en bredere waardeketens. WIJST OP het belang van koolstofopslag in hernieuwbare materialen en producten.

11. ERKENT het belang van innovatief nutriëntenbeheer, hergebruik en recycling, duurzame landbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van biogebaseerde meststoffen, en duurzame veeteelt zoals areaalgebonden veeteelt, en BEKLEMT OONT hun bijdrage aan het sluiten van de kringloop van nutriëntencycli, die nutriëntenverliezen en verontreiniging tot een minimum beperken en tegelijk alternatieven bieden voor fossiele of ingevoerde nutriënten en een onafhankelijk en levensvatbaar Europees landbouwsysteem bevorderen dat de voedselzekerheid ten goede komt.
12. WIJST EROP dat bio-economie als een volwaardig aspect van een specifieke doelstelling in het gemeenschappelijk landbouwbeleid 2023-2027 is geïntegreerd en VERZOEKT de Commissie een overzicht te geven van de manieren waarop de lidstaten de bio-economie in hun strategische plannen hebben opgenomen en voor follow-up te zorgen. MOEDIGT de Commissie AAN te overwegen de bio-economie als specifieke doelstelling in andere beleidsmaatregelen en instrumenten op te nemen.
13. BENADRUKT het belang van een inclusieve aanpak bij het ontwikkelen van de bio-economie, en met name de noodzaak om primaire producenten hierbij te betrekken en nauw met hen samen te werken, en BENADRUKT de rol van landbouw- en bosbouwcoöperaties. BENADRUKT hoe belangrijk het is dat de jongere generatie betrokken wordt om ontwikkeling van de bio-economie tot een succes te maken.
14. BENADRUKT de multifunctionele rol van bossen en de belangrijke rol van boseigenaren en -beheerders, actief duurzaam bosbeheer en de bosbouwsector voor de bio-economie. BENADRUKT dat hulpbronnen efficiënte en duurzame productie en gebruik van bosgebaseerde producten de koolstofopslag bevorderen, een alternatief bieden voor fossiele hulpbronnen en bijdragen aan de duurzame en circulaire bio-economie en aan andere doelstellingen van de Europese Green Deal.
15. ONDERKENT het potentieel van de blauwe bio-economie van de EU, waaronder de algensector, voor het scheppen van banen in kust- en plattelandsgebieden, het herstel van de Europese zeeën en zoetwatervoorraden, en de afzet van producten met een lage koolstofvoetafdruk op de Europese markt.

16. BENADRUKT dat hulpbronnen efficiënte en duurzaam geproduceerde bio-energie belangrijk is om de afhankelijkheid van de EU van fossiele energiebronnen, onder meer uit Rusland, te helpen verminderen.
17. ERKENT dat het waarborgen van voedselzekerheid van strategisch belang is voor de EU. ERKENT het potentieel van agro-voedingsafval voor de productie van alternatieve biogebaseerde hulpbronnen voor duurzame toepassing in verschillende sectoren, alsook het belang van niet-conventionele waterbronnen voor irrigatie. BENADRUKT dat de productie van biomethaan uit bioafval en biogebaseerde nevenstromen zorgt voor een kleinere milieu- en klimaatvoetafdruk van de landbouw, het vervoer en andere sectoren.
18. ERKENT de belangrijke rol van de industriële dimensie in de groene, digitale en rechtvaardige transitie, met name de rol van kleine en middelgrote ondernemingen, ondernemers en start-ups die actief zijn in innovatieve waardeketens. ERKENT dat de vooruitgang op het gebied van onderzoek en innovatie dichter bij de markt moet worden gebracht, dat biogebaseerde producten concurrerender moeten worden op de markt, en dat moet worden gezorgd voor een betere onderlinge afstemming van onderzoek, ontwikkeling en innovatie en industriebeleid, zulks ter ondersteuning van de doelstelling die erin bestaat de transitie van onderzoek naar industriële productie te versnellen, onder meer door een industriële alliantie voor de bio-economie en clustering te overwegen. ERKENT dat het belangrijk is kleine en middelgrote actoren te empoweren, omdat zij vaak niet over middelen voor onderzoek en innovatie beschikken en daarom niet kunnen opschalen. WIJST EROP dat de ontwikkeling van biogebaseerde vervangingsproducten aan bod komt in de mededeling van de Commissie over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk.
19. BENADRUKT dat er behoefte is aan geschoolde arbeidskrachten om de ontwikkeling van de bio-economie mogelijk te maken, niet in de laatste plaats in plattelandsgebieden. IS INGENOMEN MET de inspanningen die de Commissie heeft geleverd om onderwijs en de ontwikkeling van vaardigheden in verband met de bio-economie te bevorderen. ERKENT dat voort werk moet worden gemaakt van toegankelijke onderwijsstelsels, inclusief beroepsopleiding, waarin de bio-economie aan bod komt.

20. BEKLEMT OONT dat onderzoek, innovatie en investeringen cruciale aanjagers zijn van de transitie naar een duurzame en circulaire bio-economie in de EU. IS ZICH ERVAN BEWUST dat verschillende bestaande financieringsinstrumenten van de EU en de lidstaten mogelijkheden bieden en dat een beroep moet worden gedaan op extra investeringsstromen uit particuliere bronnen om de uitrol van een duurzame bio-economie verder te ondersteunen. MOEDIGT de Commissie AAN de toepassing van innovatieve instrumenten en technologieën te bevorderen en deze toegankelijk te maken voor alle landbouwers, met inbegrip van veefokkers, aquacultuurexploitanten en bosbeheerders. ERKENT dat voort werk moet worden gemaakt van innovatie in het kader van het kennis- en innovatiesysteem voor de landbouw (AKIS) en dat partnerschappen, test- en proefomgevingen een belangrijke rol spelen in de bio-economie.
21. ERKENT de inspanningen van de Commissie om de kennisbasis voor beleid te verbeteren via het kenniscentrum voor bio-economie en het monitoringsysteem voor de bio-economie; en BENADRUKT dat onderzoek en innovatie en Horizon Europa, waaronder de Europese partnerschappen voor onderzoek en innovatie, zoals de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa", Europese innovatiepartnerschappen en strategieën voor slimme specialisatie een belangrijke rol te spelen hebben bij het ondersteunen ervan.
22. ERKENT de vooruitgang die is geboekt met het BIOEAST-initiatief. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN deze samenwerking te versterken en HERHAALT dat de ontwikkeling van duurzame en circulaire bio-economiesystemen in lidstaten waarin traag vorderingen worden gemaakt, moet worden bevorderd met beleidsondersteuning en andere mechanismen, bijvoorbeeld door samenwerking met partnerlanden waar soortgelijke initiatieven lopen. ERKENT de waarde van samenwerkingsnetwerken tussen regio's voor de uitwisseling van ervaringen, kennis en beste praktijken. Kennisoverdracht naar de minder ontwikkelde regio's en plattelandsgebieden moet worden vergemakkelijkt. VERZOEKT de Commissie daarom na te gaan hoe kennisoverdracht en deelname aan onderzoeks- en innovatieactiviteiten in de minder ontwikkelde regio's en plattelandsgebieden, waaronder de ultraperifere gebieden, kunnen worden bevorderd.

23. ONDERKENT dat internationale samenwerking op het gebied van de bio-economie noodzakelijk is om gemeenschappelijke mondiale uitdagingen aan te pakken. ONDERKENT tevens de kansen die de bio-economie biedt om aan internationale processen en verbintenissen bij te dragen.
24. ROEPT de lidstaten en hun regio's OP om op holistische en gecoördineerde wijze verder te werken aan de ontwikkeling van een duurzame en circulaire bio-economie en aan beleid ter zake, als faciliterend kader om een duurzame en rechtvaardige transitie te begeleiden en om de bio-economie beter te integreren in ander beleid. NEEMT NOTA VAN het risico dat er een kloof ontstaat op het gebied van de beschikbaarheid van biomassa en ONDERKENT de rol van nationale en regionale strategieën voor duurzame biomassa. BEKLEMT OONT het belang van grensoverschrijdende samenwerking bij de ontwikkeling van de bio-economie.
25. ROEPT de Commissie OP om de bio-economie beter in alle beleidsmaatregelen te integreren en te zorgen voor een samenhangend en doeltreffend beleid dat de ontwikkeling van de bio-economie in de hele waardeketen ondersteunt en het mogelijk maakt gebruik te maken van de oplossingen die zij biedt, en om tegelijk belemmeringen in de regelgeving weg te nemen. WIJST EROP dat een holistisch, samenhangend, voorspelbaar en langetermijnbeleidskader nodig is voor de toepassing van Europese innovatieve biogebaseerde oplossingen en voor de ontwikkeling van duurzame bio-energie. BENADRUKT dat in het Europees beleid rekening moet worden gehouden met en ingespeeld moet worden op de specifieke regionale en lokale kenmerken van de bio-economie.
26. WIJST EROP dat er in het kader van de Europese Green Deal verschillende wetgevingsvoorstellen zijn aangenomen of ter tafel liggen die tot doel hebben de EU op weg te helpen naar een groene transitie, met als uiteindelijk doel uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en de omvorming van de EU tot een rechtvaardige en welvarende samenleving met een moderne en concurrerende economie te ondersteunen.
27. DRINGT ER bij de Commissie OP AAN haar effectbeoordelingen te verbeteren om te zorgen voor een betere beleidssamenhang tussen rechtshandelingen, strategieën en de ontwikkeling van de bio-economie, hun gezamenlijke bijdrage aan de doelstellingen van de Unie en het cumulatieve effect ervan op het landgebruik en de levering van grondstoffen en energiebronnen.

28. VERZOEKT de Commissie om vóór de volgende strategische periode, na een grondige evaluatie van de maatregelen op EU-niveau, op basis van deze Raadsconclusies een geactualiseerde EU-strategie voor de bio-economie en een geactualiseerd EU-actieplan voor de bio-economie te presenteren, rekening houdend met het voortgangsverslag over de EU-strategie voor de bio-economie en de veranderingen in Europa en de omliggende wereld. VERZOEKT de Commissie intussen jaarlijks verslag uit te brengen aan de Raad over haar initiatieven op dit gebied.
-